

HUNGARYINDUSTRY
LABORM.J.
21 August
1./7001Salaries, Wages, And Fines In The Tool Factory Of The
Rákosi-Works.

SOURCE MUNICH: A 19-year-old toolmaker who, up to his flight on 5 June 1952, worked at the "Rákosi Works" in BUDAPEST-CSEPEL. He crossed the border illegally near HEGYESHALOM and came via VIENNA, LINZ and SALZBURG to MUNICH on 3 August 1952. This report is based on his own observations and experiences.

DATE OF OBSERVATION: Until 5 June 1952.

* * *

A "RÁKOSI Mátyás Művek" szerszámgépgyárában dolgozó szakmunkások közül a szerszámlakatosokat fizetik a legjobban. Én, mint fiatal, kezdő szerszámlakatos, havonta bruttó 1.100 forint fizetést kaptam, de idősebb társaim keresete ugyanebben a szakmában 1.300 forintig ment fel havonta. A géplakatosok fizetése már kevesebb, havi összkeresetül 1.000 - 1.100 forint között mozog. Az esztergályosok 800, a marósok és köszörűsök 600-700 forint összkeresetet kapnak, ha normájukat egész hónapban legalább 100 %-ra teljesítik. A segéd munkások jövedelme egészen minimális, a teljesített munka szerint havi 5-600 forint között van az összkeresetük.

A női munkások száma a gyárban mintegy 1000 körül van, de ezek keresete mintegy 20 %-kal kevesebb, mint az azonos munkát végző férfiaké. Oka az, hogy a női munkások normája ugyanolyan magasán van megállapítva, mint a férfiaké, de ezt sokkal nagyobb erőfeszítés mellett sem tudják soha teljesíteni.

Bár az én havi 1.100 forint összkeresetem elég szép összegnek tűnik fel a többi munkások jóval kevesebb keresetéhez viszonyítva, annak ellenére, hogy nőtlen vagyok, csak szűkösen tudtam megélni belőle. Ennek magyarázatára elmondok egyhavi átlagos költségvetésemet.

A kifizetéskor különféle címeken az alábbi összegeket vonták le fizetésemből, illetve kellett "önként" befizetnem: Szakszervezeti tagsági díj 11.- forint, öregségi biztosítási díj: 11.- forint, a gyári biztosítéskészítő biztositási díja 1.- forint, sportkör tagsági díja 1.- forint, békekölcsön részlete 60.- forint, Szabad Nép előfizetési díja 9.60 forint, Népszava előfizetési díja 12.60 forint, összesen tehát 106.20 forint. A fennmaradó 993.80 forintból

/more/

HUNGARY

/cont'd/

1.

lakbérre havi 136 forintot fizettem ki. Ezért tulajdonképen csak ágyat és szekrényt béreltem, mert a szobát szállásadómmal, kinek szoba-konyhás lakása volt a Thököly uton, közösen laktuk. A reggelire havonta 90 forintot fordítottam, ebédre pedig 150 forintot, aminek egy részét, 60 forintot a gyári menzára fizettem be. Vacsorakiadásom csupán havi 75.- forintot tett ki, aminek az a magyarázata, hogy falun élő nozátartozóimtól havonta kaptam egy-egy élelmiszercsomagot, így ez a 75.- forint inkább csak egy kis pótlás beszerzésére szolgált. Apróbb kiadásokra, mint villamosbérlet, mosatás, tisztálkodási szerek beszerzése, kisebb javítottatások stb. mintegy 200 forintom ment el rendszeresen havonta. Maradt tehát mindössze 340.- forintom, amiből úgy, ahogy, tudtam volna fehérmelni, ruha és cipőszükségleteimet fedezni, ha nem kellett volna Szabolcs megyében élő özvegy anyámat havi 200 forinttal támogatnom, akinek még öt, fiatalkoru kisebb testvérem neveléséről kellett gondoskodnia. Maradt tehát 140 forint zsebpénzem, amiből több hónapon át legalább 80-100 forintot félre kellett tennem, ha ruhát, vagy cipőt akartam venni. A fennmaradó 40-60 forintból cigarettakiadásomat alig tudtam fedezni és moziba csak nagyritkán jutottam el.

A szerszámgépgyár kereseti lehetőségeivel szemben aránytalanul magasak a munkásokra kirótt büntetések, melyek az üzemet jelentős pénzbevételhez juttatják a munkások kárára. A gyárban külön bizottság működik a kész munkadarabok felülvizsgálására és ezek amint valami kis munkahibát fedeznek fel, máris komoly büntetést szabnak ki. Az esztergályosoknak elég csupán 1/10 mm-el tévedniük, vagy a szerszámgéplakatosoknak egy esztergapad összeszerelésénél egy csavart megsérteniük vagy eltörniük, máris 200 forint pénzbírságot szabnak ki az illetőre.

EVAL.COMMENT: The figures given in above report are approximately correct. The monthly subscription to both the Szabad Nép and the Népszava is 11 forints, each. Passing of fines on laborers held responsible for faulty products is a general practice; their amount is proportioned to the damage done to the factory. - It is generally known that women are very often unable to achieve the production norms established at the same level as the men's in accordance with the full equality of women to men sanctioned by the 1948-Constitution.